

NtVP congres

19 november 2008

psychotrauma:
op de scheidslijn van
lichaam en geest

NtVP congres

Op woensdag 19 november 2008 vindt in Regardz Nieuwe Buitensociëteit te Zwolle een groot landelijk congres plaats onder de titel 'Psychotrauma: op de scheidslijn van lichaam en geest'. Het congres richt zich op iedereen in het Nederlandse taalgebied die professioneel met psychotrauma te maken heeft. Het is het tweede congres van de in 2006 opgerichte Nederlandstalige Vereniging voor Psychotrauma (NtVP).

Het congres biedt een afwisselend programma met interessante lezingen, onderzoeksposters en een tiental praktische workshops waarin als rode draad aandacht besteed wordt aan de wondere wisselwerking tussen lichaam en geest bij psychotrauma. Zo kennen we bijvoorbeeld uitdrukkingen als 'verlamd van schrik' of 'verstijfd zijn van angst', uitdrukkingen die vaak letterlijk van toepassing zijn op traumaslachtoffers. Wat is de relatie tussen traumatische stress en lichamelijke reacties en welke invloed heeft dat op de verwerking van het trauma? Waarom zijn bewegings- en lichaamsgerichte interventies zo zinvol bij de behandeling van traumagerelateerde

problematiek? Hoe kunnen we nachtmerries en slaapstoornissen na het meemaken van een traumatische ervaring begrijpen en wat zijn de behandelingsmogelijkheden? Hoe kan het dat veel mensen kampen met onverklaarde lichamelijke klachten na een ingrijpende gebeurtenis en kunnen we die klachten wel zo aanduiden? Wat is de psychische impact van ernstige littekens, zoals brandwonden, bij de getroffen en hoe ga je daar als hulpverlener mee om? Deze en nog vele andere thema's komen aan bod op dit congres. Er is tevens uitgebreid de gelegenheid om diverse mensen in het psychotraumaveld te ontmoeten. We verwelkomen u graag!

sprekers en workshops

PLENAIR

Psychotrauma en lichamelijke reacties: dr. Miranda Olff

Dat een traumatische gebeurtenis psychische gevolgen kan hebben, zich uitend in bijvoorbeeld een PTSS, depressie, verslavingsproblematiek en fobieën, is bekend. Interessant is dat een externe gebeurtenis zoals een ongeval, een overval op straat, misbruik, ook tot allerlei lichamelijke veranderingen leidt. Deze voordracht gaat over de relatie tussen traumatische stress en lichamelijke reacties en hoe deze mogelijk weer teruggedraaid kunnen worden met behulp van een effectieve behandeling.

Traumareacties bij mens en dier: prof.dr. Kees Hoogduin

Tijdens ernstige bedreigingen zijn de reacties van mensen in essentie vergelijkbaar met die van dieren. Bij dieren kennen we bijvoorbeeld de zogenoemde totstell-reflex - het als dood blijven liggen - en het op hol slaan. Bij mensen zien we in dergelijke situ-

aties dat ze verlamd zijn van schrik of trillen, schokken en schudden van angst. Het verband tussen de reacties van mens en dier zal in deze voordracht worden toegelicht en ook wordt ingegaan op conversiestoornissen, dat wil zeggen psychische problemen die lichamelijke geuit worden.

Agressie en geweld op het werk: prof.dr. Stefan Bogaerts

Veel werknemers worden wel eens slachtoffer van agressie en geweld op het werk. Dat geldt zeker voor risicoberoepen zoals politieagent, conducteur, bewaker, leerkracht en hulpverlener, maar is helaas ook voor werknemers die niet te maken hebben met externe 'klanten', zoals werknemers op kantoren en in fabrieken, geen uitzondering. In deze voordracht wordt nader ingegaan op deze problematiek en de gevolgen voor de werknemers. Ook worden praktische handreikingen gedaan om met deze problematiek om te gaan, zowel op de werkvloer als door hulpverleners.

WORKSHOPS

1 | Traumagerelateerde problematiek bij kinderen: prof.dr. Frits Boer

Bij kinderen die in hun jeugd schokkende gebeurtenissen hebben meegemaakt kunnen zich naast een PTSS ook allerlei andere stoornissen ontwikkelen, zoals gedragsstoornissen, leerstoornissen en stemmingsstoornissen, maar ook fysieke stoornissen. Het traumagerelateerde karakter van deze stoornissen wordt vaak niet herkend. In deze workshop wordt aan de hand van casuïstiek ingegaan op de diagnostiek en behandeling van deze traumagerelateerde problematiek.

2 | Slaapstoornissen na trauma: drs. Saskia van Liempt en drs. Hans Rohlof

Veel patiënten met PTSS hebben nachtmerries en slapeloosheidsklachten. Neurobiologisch onderzoek geeft steeds meer zicht op de afwijkingen die hierbij bestaan. In deze workshop wordt ingegaan op methoden om slaap en slaapstoornissen

programma

09.00 – 10.00 uur	Ontvangst en registratie	11.15 – 11.45 uur	Pauze
10.00 – 10.10 uur	Welkom en opening Prof.dr. Berthold Gersons, voorzitter NtVP	11.45 – 12.45 uur	Workshops (parallelsessie: eerste ronde)
10.10 – 10.35 uur	Psychotrauma en lichamelijke reacties Dr. Miranda Olf, hoofd Center for Psychological Trauma, afdeling Psychiatrie AMC	12.45 – 14.00 uur	Lunch Onderzoeksposters: presentaties van lopend en recent onderzoek op het gebied van psychotrauma Meet the experts: deskundigen werkzaam op het terrein van psychotrauma presenteren zich
10.35 – 10.50 uur	Korte film		
10.50 – 11.15 uur	Traumareacties bij mens en dier Prof.dr. Kees Hoogduin, emeritus hoogleraar psychopathologie en directeur HSK-Groep	14.00 – 14.45 uur	Onderzoek naar keuzes van professionals bij de behandeling van PTSS
		14.45 – 15.50 uur	Workshops (parallelsessie: tweede ronde)

rkshops

te onderzoeken en wordt uitleg gegeven over welke slaapafwijkingen bij PTSS-patiënten voorkomen. Daarnaast is er aandacht voor ervaringen en inzichten uit de behandelpraktijk, met name ten aanzien van vluchtelingen, en komen ook de behandelingsmogelijkheden aan de orde.

3 | MTBI en andere onbegrepen lichamelijke klachten bij militairen na uitzending: kol-arts dr. Eric Vermetten

Sinds kort is er veel aandacht voor mild traumatic brain injury (MTBI), een groep van klachten die deels sterke overeenkomst vertoont met PTSS. Is MTBI een nieuwe hype? Verdient het aanbeveling MTBI-klachten te zien als 'slechts' een hersenschudding? Er is geen eenduidigheid over diagnostiek en ook is er verwarring over plaats en inhoud van de behandeling van dit soort klachten. Deze workshop geeft aan de hand van voorbeelden een overzicht van behandelmethoden die in het kader van MTBI benut worden. Tevens stelt het deze

ontwikkelingen in een bredere context van lichamelijk onbegrepen klachten (LOK) bij militairen na uitzending.

4 | Freeze-reacties bij trauma en conversie: prof.dr. Agnes van Minnen

Mensen kunnen letterlijk verlamd zijn van schrik, of verstijfd zijn van angst. In deze workshop worden DVD-beelden vertoond van patiënten die na een traumatische gebeurtenis een dergelijke conversieve reactie tonen. Ook wordt uitleg gegeven over de behandeling, en daarvan worden eveneens DVD-beelden vertoond. Er zal tevens een life-demonstratie worden gegeven waarin een deelnemer in een toestand van freeze gebracht wordt.

5 | Woede en agressie bij trauma: prof.dr.mr. Frans Willem Winkel

Veel slachtoffers van geweld worden op een inadequate manier behandeld omdat behandelaars onvoldoende beseffen dat naast angst ook woede een cruciale rol speelt bij

de chronische PTSS van hun cliënten. In deze workshop wordt deze visie op trauma nader toegelicht en worden ook praktische handreikingen gegeven voor de hulpverlener.

6 | Onverklaarde klachten na rampen bestaan niet!? prof.dr. Jan Swinkels

Zieke patiënten zonder aanwijsbare ziekte komen veel voor in de geneeskunde. Vage klachten, onverklaarde klachten of onbegrepen klachten zijn discriminerende benamingen die niet kloppen. Beter is het te spreken van somatische onvoldoend verklaarde lichamelijke klachten (SOLK), die onder meer optreden na een ramp. Aan de hand van een patiënte wordt in de workshop het herkennen, erkennen en het onverklaarde besproken. Ook de behandeling komt aan bod.

15.50 – 16.20 uur	Pauze
	Onderzoeksposters/meet the experts
16.20 – 16.45 uur	Agressie en geweld op het werk prof.dr. Stefan Bogaerts, hoogleraar forensische psychologie Universiteit van Tilburg
16.45 – 17.00 uur	Afsluiting
17.00 – 18.00 uur	Ledenvergadering NtVP
18.00 -	Buffet

7 | Psychosociale problemen bij brandwonden: dr. Nancy van Loey en drs. Bettina Aler

Mensen met brandwonden zijn getekend voor het leven, zowel psychisch als lichamelijk. In deze workshop wordt ingegaan op de psychische impact die brandwonden kunnen hebben. Er wordt een overzicht gegeven van het verloop van posttraumatische stress-reacties, de rol van de littekens en aspecten van het ongeval, typische aandachtspunten met betrekking tot de littekenproblematiek en de behandeling. Ook wordt een aantal casussen besproken ter illustratie.

8 | Lichaamsgerichte therapie bij traumagerelateerde problematiek: drs. Mia Scheffers

Waarom zijn bewegings- en lichaamsgerichte interventies zo zinvol bij de behandeling van traumagerelateerde problematiek? In deze workshop wordt dat toegelicht, waarbij de uitgangspun-

ten van de integratieve bewegings- en lichaamsgerichte therapie, zoals ontwikkeld door Hilarion Petzold, centraal staan. Ook komen specifieke probleemgebieden en thema's, waarbij verwijzing naar of samenwerking met een lichaamsgericht therapeut van belang zou kunnen zijn, aan de orde. Daarnaast kunnen de deelnemers enkele basale werkvormen aan den lijve ervaren.

9 | Preventie, opvang en nazorg rond trauma bij de Nederlandse Spoorwegen: mr. Marga Thissen en drs. Hans Burggraaff

Binnen de Nederlandse Spoorwegen(NS) krijgt een aantal medewerkers, met name machinisten en hoofdconducteurs, regelmatig te maken met schokkende gebeurtenissen. In deze workshop wordt inzicht gegeven in deze problematiek en hoe een groot bedrijf als de NS daarmee omgaat in termen van preventie, opvang en nazorg. Vervolgens worden deelnemers uitge-

nodigd om het opvang- en nazorgbeleid van de NS als leercasus te evalueren, mee te denken over preventief beleid inzake traumatische gebeurtenissen en mogelijke perspectieven te formuleren voor getroffen medewerkers.

10 | Certificering van psychotrauma-hulpverlening door de NtVP: prof.dr. Berthold Gersons, drs. Ton de Wijs en drs. Marcella Pommée

De NtVP is ondermeer opgericht om de kwaliteit van de traumazorg in Nederland en België te bevorderen. De NtVP wil certificering aangrijpen als middel om de kwaliteit van traumahulpverlening te bevorderen. Mede daarom is de NtVP gestart met het project 'Certificering Psychotraumazorg'. In deze workshop wordt ingegaan op de argumenten pro en contra certificering, de voorgestelde route om tot certificering te komen en de doelgroepen, die mogelijk voor certificering in aanmerking komen.

PLENAIR

Dr. Miranda Olff is universitair hoofd-docent op het gebied van psychotrauma en gespecialiseerd in onderzoek naar de psychobiologische aspecten van (traumatische) stress en de posttraumatische stressstoornis. Zij is hoofd van het Center for Psychological Trauma, afdeling Psychiatrie van het AMC te Amsterdam en is gast-hoogleraar aan de Universiteit van Bergen, Noorwegen. Tevens is zij bestuurslid van de NtVP.

Prof.dr. Kees Hoogduin is emeritus hoogleraar psychopathologie aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Thans is hij directeur van de HSK Groep, een instituut gespecialiseerd in de psychologische behandeling van werkgerelateerde klachten zoals angststoornissen en burnout.

Prof.dr. Stefan Bogaerts is hoogleraar forensische psychologie aan de Universiteit van Tilburg en aan de Katholieke Universiteit Leuven. Hij is verbonden aan INTERVICT, Universiteit van Tilburg, waar hij onderzoek verricht naar dader- en slachtofferschap op de werkvloer. Tevens is hij senior consultant behandeling en onderzoek bij De Waag in Den Haag.

WORKSHOPS

1 | Prof.dr. Frits Boer is hoogleraar kinder- en jeugdpsychiatrie bij het AMC te Amsterdam en is als zodanig werkzaam bij de Bascule in Amsterdam. Binnen zijn vakgebied gaat zijn speciale belangstelling uit naar angststoornissen, stemmingsstoornissen, somatoforme stoornissen en traumagerelateerde stoornissen.

2 | Drs. Saskia van Liempt is arts-onderzoeker bij het Onderzoekscentrum van de Militaire Geestelijke Gezondheidszorg (MGGZ) en werkt op dit moment aan een promotieonderzoek over slaapstoornissen bij Nederlandse veteranen met een PTSS bij het UMC Utrecht.

Drs. Hans Rohlof is psychiater en afdelingshoofd ambulante zorg bij de Stichting Centrum '45 te Noordwijkerhout. Hij doet onderzoek naar somatisatie, slaap-

stoornissen bij PTSS en de culturele aspecten van diagnostiek.

3 | Kol-arts dr. Eric Vermetten, psychiater en psychotherapeut, is als hoofd wetenschappelijk onderzoek werkzaam bij het Onderzoekscentrum Militaire Geestelijke Gezondheidszorg Defensie te Utrecht. Daarnaast is hij stafid van de Divisie Hersenen bij het UMC te Utrecht en het Rudolf Magnus Instituut voor Neurowetenschappen. Hij is gespecialiseerd in onderzoek en behandeling van PTSS en andere stress- en traumagerelateerde stoornissen.

4 | Prof.dr. Agnes van Minnen is bijzonder hoogleraar angstregulatie en behandeling van angststoornissen aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Zij verricht onder meer onderzoek naar het ontstaan en de behandeling van PTSS en is tevens werkzaam als klinisch psycholoog/psychotherapeut en onderzoeker bij de Angstpolikliniek van de GGZ Nijmegen. Ook is zij bestuurslid van de NtVP.

5 | Prof.dr.mr. Frans Willem Winkel is hoogleraar psychologische victimologie en maakt in die hoedanigheid deel uit van INTERVICT, dat verbonden is aan de Universiteit van Tilburg. Hij coördineert daar onder meer het door de Stichting Achmea Slachtoffer en Samenleving (SASS) gesponsorde programma 'risicotaxatie bij huiselijk geweld'. Ook is hij NtVP-bestuurslid.

6 | Prof.dr. Jan Swinkels, psychiater, is bijzonder hoogleraar richtlijnontwikkeling in de gezondheidszorg aan de UVA. Tevens is hij academisch hoofdspecialist in het academisch zorgprogramma stemmingsstoornissen. Hij is met name actief op het terrein van de kwaliteit van de (medische) beroepsuitoefening, richtlijnontwikkeling in de psychiatrie en de medisch specialistische zorg en de accreditatie van zorginstellingen.

7 | Dr. Nancy van Loey is programmaleider psychosociaal onderzoek bij de Vereniging Samenwerkende Brandwondencentra Nederland (VSBN). Zij doet onderzoek naar aanpassingsproblemen die zich voordoen

na het oplopen van brandwonden bij volwassenen en kinderen.

Drs. Bettina Aler is Gz-psycholoog bij de Nederlandse Brandwonden Stichting. Ze behandelt mensen met posttraumatische stress en geeft groepstherapie gericht op het integreren van littekens in het lichaamsbeeld en zelfbeeld.

8 | Drs. Mia Scheffers is docent /onderzoeker aan de Faculteit Bewegingswetenschappen van de Vrije Universiteit Amsterdam. Zij is tevens werkzaam bij Stichting Centrum '45 als psychomotorisch therapeut en seksuoloog en is hoofddocent van de opleiding 'Bewegings- en lichaamsgeoriënteerd werken in de GGZ' aan het RINO Noord-Holland.

9 | Mr. Marga Thissen is werkzaam bij de Nederlandse Spoorwegen (NS) als manager bedrijfsgezondheid. Zij is bij de NS verantwoordelijk voor de terugdringing van het ziekteverzuim en de gezondheidsbevordering in het algemeen.

Drs. Hans Burggraaff, bedrijfsarts, is werkzaam als senior adviseur bij de afdeling Bedrijfsgezondheid van de Nederlandse Spoorwegen (NS). Hij houdt zich daar bezig met het gezondheidsbeleid en de terugdringing van het ziekteverzuim. Ook is hij betrokken bij de nascholing van bedrijfsartsen.

10 | Prof.dr. Berthold Gersons is AMC-hoogleraar, hoogleraar psychiatrie UVA, senior wetenschappelijk adviseur van Stichting Centrum '45, voorzitter van de NtVP en ex-president van de ESTSS.

Drs. Ton de Wijs is directeur van het Instituut voor Psychotrauma en NtVP-bestuurslid. Op het terrein van kwaliteitsontwikkeling was hij onder meer betrokken bij collegiale visitaties van TBS-klinieken en ook participeerde hij in het invoeren van kwaliteitssystematiek bij de Dienst Justitiële Inrichtingen.

Drs. Marcella Pommée is werkzaam als psychotherapeut bij Stichting Centrum '45 en is daarnaast beleidsmedewerker bij de NtVP.

praktische informatie

Doelgroep

Iedereen in Nederland en België die professioneel werkzaam is op het gebied van psychotrauma, waaronder: psychologen, psychiaters, psychotherapeuten, sociaal psychiatrisch verpleegkundigen, maatschappelijk werkers en overige hulp- en zorgverleners. Maar ook bedrijfsopvangteamleden, onderzoekers, beleidsmakers, bestuurders, voorlichters, journalisten, juristen etc.

Locatie

Regardz Nieuwe Buitensociëteit Zwolle
Stationsplein 1, 8011 CW Zwolle
Telefoon: 038 – 4260260
Routebeschrijving: www.regardz.nl
(het congrescentrum ligt pal tegenover NS-station Zwolle)

Datum

Woensdag 19 november 2008

Kosten

NtVP-leden: € 295,-
Niet-leden: € 345,-
Buffet: € 35,- (optioneel)
NS-dagkaart: € 12,50 (optioneel)

Aanmelding

Via de website van de NtVP: www.ntvp.nl

Annulering

Bij annulering worden kosten in rekening gebracht

Accreditatie

Er is accreditatie aangevraagd bij: NVVP, FGzP, NVMW, VGCT, NVPG, NIP en NVRG

Informatie

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met:
Wim D. Visser (Cogis)
Telefoon: 030-2968022
E-mail: wd.visser@cogis.nl

Organisatie

Cogis, kennisinstituut sociale en psychische gevolgen van oorlog, vervolging en geweld in opdracht van de NtVP

De Nederlandstalige Vereniging voor Psychotrauma (NtVP)

De Nederlandstalige Vereniging voor Psychotrauma (NtVP) is in mei 2006 opgericht. De NtVP is een ontmoetingsplek en platform voor iedereen die in Nederland en België professioneel werkzaam is op het gebied van psychotrauma.

Het doel van de vereniging is:

- Bevordering van het samenbrengen en verbreiden van kennis zowel in het Nederlandse taalgebied als internationaal, over de directe en langetermijneffecten van psychotrauma's en over effectieve methoden om de ongewenst gevolgen van trauma te voorkomen of te verminderen.
- Bieden van informatie en ondersteuning aan haar leden ten behoeve van hun beroepsuitoefening.
- Bieden van informatie en advies aan derden.

De NtVP wil de brede groep die met psychotrauma bezig is in de sfeer van de hulpverlening, onderzoek, beleid, bestuur, maar ook mensen vanuit andere werkvelden zoals bijvoorbeeld de journalistiek, met elkaar in contact brengen. Daarbij gaat het erom kennis te delen en ideeën uit te wisselen om zo de kwaliteit van het werk te bevorderen.

Waarom NtVP

Zowel in Nederland en België, als internationaal, gebeurt er veel op het terrein van psychotrauma. Voor de meesten die op dit terrein werkzaam zijn geldt dat het moeilijk is om alle ontwikkelingen en toepassingen te volgen, waardoor versnippering van kennis en kunde dreigt. Door de NtVP wordt er momenteel in Nederland en België een breed netwerk gevormd van professionals die werkzaam zijn op dit terrein. Daarnaast is de NtVP een verbindingsschakel tussen internationale ontwikkelingen en alles wat in het Nederlandse taalgebied gebeurt.

Wat doet de NtVP

De NtVP is in de eerste plaats een vereniging voor de leden en van de leden. Om aan deze netwerkfunctie inhoud te geven worden de activiteiten zoveel mogelijk op hun behoeften afgestemd. Het tweede NtVP-congres van 19 november 2008 vormt opnieuw een stap om leden met elkaar in contact te brengen en om relevante ontwikkelingen op het vakgebied aan de orde te stellen. Verder is de vereniging toegankelijk via een eigen website. Ook het opzetten van activiteiten zoals het organiseren van opleidingen, super- of intervisies, en op termijn het certificeren van opleidingen en mensen die op het terrein van psychotrauma werkzaam zijn wordt nagestreefd. Bijkomend voordeel is dat de NtVP op het terrein van psychotrauma als een solide, kundige en professionele partij kan optreden naar externe partijen zoals ministeries of beleidsmakers.

Lidmaatschap

De kosten voor een lidmaatschap bedragen € 50,- per kalenderjaar (voor student-leden € 20,-).

Contact

Voor nadere informatie: info@ntvp.nl
www.ntvp.nl

